

69. Eiervereniging Beringe - Feiten en statistieken

Info: *Aantekenboek en jaarverslagen Eiervereniging in de jaren 1916 – 1965*
Documentatiecentrum Heemkundevereniging Helden

Inleiding:

Wat een verrassing – om te bladeren in enkele bewaard gebleven schriften met de aantekeningen van de eiervereniging Beringe. Opgeslagen in het archief van het documentatiecentrum van de Heemkundevereniging in Helden en aldaar in te zien. Nooit geweten, dat er **vanaf 1916** reeds bijgehouden werd, hoeveel eieren de boeren in onze toen nog niet bestaande parochie geleverd hebben.

Begrijpelijk wel, want in het gebied van het huidige Beringe woonden vooral boeren op gemengde bedrijven. De meesten konden in hun eigen levensonderhoud voorzien en hadden een groentetuin, en/ of een boomgaard en eveneens een kippenhok. De eieren van die kippen waren voor hen een middel van bestaan en brachten noodzakelijk geld op. Verder een of meer varkens, die na geslacht te zijn, het vlees voor de familie leverden. En mensen, die in een ander beroep werkzaam waren, zorgden toentertijd eveneens gedeeltelijk voor hun eigen bestaansmiddelen. Met een groentetuintje en wellicht hadden eveneens zij een kippenhok achter hun huis.

Periode 1916-1926:

Terug naar het jaar **1916**. Onder de aantekeningen staat vermeld, dat deze gegevens werden bijgehouden door Jacq. Van Horen, destijds secretaris van de vereniging. Om na **1922** overgenomen te worden door S. Gielen (*'Martes Sil'*), die de functie van secretaris jaren en jaren is blijven uitoefenen.

Wat valt in die opsomming verder op? Enkele data uit die boeken:

In het jaar **1918** trad er een zeer sterke daling op van het aantal geleverde eieren. In **1916** waren dat er nog **298.174** en in **1918** slechts **63.611**. Naar de oorzaak is het even gissen en misschien staat het er wel bij in het schrift. Ik verwacht, dat het te maken kan hebben gehad met de Eerste Wereldoorlog.

De uitbetaalde prijzen geven een wisselend beeld weer. In **1919** betaalde men de hoogste middelprijs uit per kg; nl. **f 2,00**. Misschien erg logisch, want het aanbod was sterk gedaald. Wat ongeveer neerkwam op **12 cent** per ei. Om in **1926** weer gedaald te zijn naar **f 1,08** per kg; ongeveer **6 cent** per ei. Het aantal geleverde eieren was weer enorm gestegen; **415.009** exemplaren.

Hoe komen we aan die getallen? Wel; er staat beschreven, dat om de 10 jaar de secretaris een totaal overzicht maakte van aantallen en opbrengsten met middelprijzen, opgetekend van jaar tot jaar. Zeker is, dat hijzelf niet ei voor ei geteld zal hebben. Door levering aan de CVV wist men de aantallen precies. Deze veiling was in **1915** opgericht onder de naam *'Coöperatieve Venlose Veiling'*.

Periode 1927 – 1936:

Een ander opmerkelijk feit: in **1930** werd de **1 miljoen** grens overschreden, wat het aantal geleverde eieren betrof. Het aantal leden van de eiervereniging wordt eveneens telkens vermeld. Om een paar voorbeelden te geven: In **1927** waren er **79 leden** en langzaam groeide dat aantal naar **93 leden** in **1936**. Vermeld in deze tabel wordt ook, dat in **1931** het ledental zakte, omdat winkeliers (opkopers) werden uitgesloten.

Periode 1937 – 1945:

En dan de jaren vlak voor de Tweede Wereldoorlog. In **1936** was de omzet bijna **2.000.000** eieren en in **1938** zelfs **2.685.738**. Je kunt je afvragen of er zoveel nieuwe hokken waren bijgebouwd? En op **27 februari 1939** werd besloten de afdeling Beringe als onafhankelijk vereniging te handhaven en geen fusie aan te gaan met de Eiervereniging van Panningen. En dan..., zeer opmerkelijk in de gegeven aantallen. Vanaf **1940** zakte de aangeboden hoeveelheid eieren dramatisch. Het jaar **1941** vermeldt slechts **823.006** eieren en zakt zelfs terug naar **18.661** in **1945**. Als verklaring hiervoor een overgenomen aantekening van de secretaris:

“We denken terug aan het begin van het jaar 1941, toen we hoopten den kippenstapel op peil te kunnen houden. Doch de, ten gevolge der voederpositie door de overheid gelaste inkrimping van de pluimveestapel maakt aan deze hoop jammer genoeg een einde. Na 28 september 1941 was het slechts toegestaan 10 kippen per bedrijf te houden; bedrijven boven de 15 ha. cultuurgrond mochten 15 stuks aanhouden. Dit alles echter zonder voedertoewijzing.”

En in een volgend schrijven:

“Sedert 10 December 1941 is de Eiervereniging als zelfstandige vereniging opgeheven. En ... door de steeds verder gaande “bedrijfsvoering” onder het bewind van de bezetter per 1 juli 1942 verder opgeheven en hield het werk van de Eiervereniging in de praktijk op.”

Toch staat er kort opgemerkt, dat het toenmalige bestuur clandestien bleef vergaderen. Deze moeilijke toestanden duurden voort tot **oktober 1945**. Waarna op **4 oktober 1945** weer een openbare ledenvergadering werd georganiseerd. De hernieuwde opbouw van de structuur van de eiervereniging kon opgepakt worden.

In de volgende jaren na de Tweede Wereldoorlog nam de pluimveehouderij een grote vlucht. Zowel kwa leden, als de geleverde hoeveelheid eieren. Men ging over tot het bouwen van grotere hokken, waar men veel meer dieren in kon gaan houden.

Tot in de jaren zestig het aantal leden drastisch terugliep. Niet ieder huishouden hield nog kippen voor de eierlevering.

Naoorlogse periode

Opmerkelijke feitjes hier kort genoteerd:

1947: Organisatie bleef nagenoeg ongewijzigd. En de aantekening:

“Door ruimere toewijzing van kuikens kon in deze streken toch reeds een begin worden gemaakt met de opbouw van de pluimveestapel.”

De oude eierkisten zagen er ongeveer zo uit

Sedert **15 april 1947** werd er een ophaaldienst ingesteld.

1949: Verdere opbouw pluimveesector – mijlpaal: **1 ½ miljoen** eieren. De Voederdistributie blijft bestaan evenals de kuikentoewijzing. Het aantal leden betrof **eind 1949: 112**

1954: Ten gevolge van het uitbreken van de pseudovogelppest werd op een tiental bedrijven de veestapel geheel of gedeeltelijk afgemaakt. Aantal leden in dat jaar: 124.

1960: Aantal leden bij onze plaatselijke afdeling: 75. Het werk van de vereniging lag het hele jaar in handen van de Centrale Pluimveehouders Vereniging Helden.

Tot slot nog twee datums, die het einde van de eiervereniging aangeven.

- Laatste algemene vergadering: **11 maart 1968.**
- Liquidatie – verklaring is opgesteld op **21 maart 1968.**

Een historische terugblik op het agrarische leven in het vroegere Beringe. Mooie weetjes voor iemand die er in geïnteresseerd is.

